

پل های تاریخه
در
آثار جمع راوه نویسان مسلمان
سده های سوم تا هشتم هجری

رضارحیدی

سرشناسه	: رحیمی، رضا، ۱۳۵۴-
عنوان و نام پدیدار	: پل‌های تاریخی در آثار جغرافی نویسان مسلمان سده های سوم تا هشتم هجری / رضا رحیمی.
مشخصات نشر	: مشهد سخن گستر، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	: ۱۹۰ ص.: مصور (رنگی)، نمودار (رنگی).
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۲۴۷-۸۴۰-۵
فهرست نویسی	: فیبا.
یادداشت	: واژه نامه.
یادداشت	: کتابنامه.
موضوع	: پل های تاریخی
موضوع	: Historic bridges
موضوع	: پل های تاریخی -- کشورهای اسلامی
موضوع	: Historic bridges -- Islamic countries
موضوع	: پل های تاریخی -- ایران
موضوع	: Historic bridges -- Iran
موضوع	: پل ها -- متون قدیمی تا قرن ۱۴
موضوع	: Bridges -- Early works to 20th century
رده‌بندی کنگره	: ۸۱۱.۸ / ۳ / ۴ / ۱۵ TG
رده‌بندی دیویی	: ۶۴۰ / ۲
شماره کتابخانه ملی	: ۱ / ۴۱۹

پل‌های تاریخی و آثار جغرافی نویسان مسلمان

رضا رحیمی

چاپ اول / ۱۳۹۸

شماره ثان: ۱۰۰۰ جلد

چاپ سیتا

قیمت: ۱۵۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۴۷-۸۴۰-۵

ناشر: سخن گستر

مشهد- خیابان ابن سینا- بین ابن سینا ۱ و ۳- ساختمان اطبا /

تلفن: ۵۵ ۹۹ ۴۳ ۳۸ - ۵۱

فهرست

۱۱	پیشگفتار
۱۳	مقدمه
۱۵	فصل اول / تاریخچه پل سازی در سرزمین های اسلامی
۱۷	تاریخچه پل سازی در سرزمین های اسلامی
۲۷	اهداف پل سازی
۳۴	انواع پل ها
۳۴	پل های موقت
۳۸	پل های معلق
۳۹	پل های تیری یا طره ای
۴۰	پل های قوسی
۴۲	معماری پل
۴۲	پی سازی
۴۵	بستر سازی
۴۷	پایه
۴۷	طاق
۴۸	کانه یا کنو
۴۹	مصارف مورد استفاده در بنای پل
۵۰	گونه شناسی بانیان پل ها
۵۲	وجه تسمیه پل ها

۵۷	فصل دوم / پل‌های ایران
۵۹	آرَبُک
۶۰	اَللَّان
۶۲	اَنَدامِش
۶۴	ایذ
۶۷	رِد
۶۷	جسر الاهواز
۶۸	جیرَیج
۶۹	خاتون
۷۰	خدا آفرین
۷۱	پل خراسان
۷۲	خُرَزَاد ← ایذج
۷۲	خوبندان
۷۴	رکان
۷۶	سَبوک
۷۶	شاپور (سابور)
۷۷	پل سنگی
۷۹	شهرستان
۸۱	صِیْمَرَه
۸۳	ضیاء المُلک
۸۴	قَرَه
۸۵	قِلاط
۸۶	قنطرة الکسرویه

۸۷	کَریهان
۸۸	نُعمان
۹۰	هِنْدَمِنْد
۹۱	هندوان
۹۳	فصل سوم / عراق و جزیره
۹۵	شنان
۹۶	ابی الحَسن
۹۷	آذِ مه
۹۷	آنبار
۹۸	باب الحَرب
۹۹	بَانِقِیا
۱۰۱	بیرَه
۱۰۲	بیمارستان
۱۰۳	بَرْدان
۱۰۳	بُستان
۱۰۳	بَعْقوبا
۱۰۴	بنی زُرِیق
۱۰۶	جدید
۱۰۶	جَوَمَل
۱۰۷	حِصن کِیفَا
۱۰۸	خلوان
۱۰۹	خابور
۱۰۹	خائِقِین ← حلوان

- ۱۰۹..... جسر الخشب
- ۱۱۰..... درب الحجاره
- ۱۱۰..... دیمّا
- ۱۱۱..... رَحَا البَطْرِيق
- ۱۱۲..... رُمّاد
- ۱۱۲..... رمیه
- ۱۱۳..... زیابین
- ۱۱۳..... سَنَجَه
- ۱۱۵..... سورا
- ۱۱۶..... شوک
- ۱۱۷..... صَرَاه
- ۱۱۹..... صینیات
- ۱۱۹..... عباس
- ۱۲۰..... عتیقه
- ۱۲۱..... قامغان
- ۱۲۱..... پل کوفه
- ۱۲۳..... محدثین ← بستان
- ۱۲۳..... مَعْبَدی
- ۱۲۴..... مَغِیض
- ۱۲۴..... مَنَبِج
- ۱۲۶..... جسر الموصل
- ۱۲۹..... وَصِیف
- ۱۳۰..... هارونیه

۱۳۱	یاسریه
۱۳۲	یهود
۱۳۳	فصل چهارم / شبه جزیره عرب، مصر و شام
۱۳۷	ابن شَواش
۱۳۸	بَطْحان
۱۴۰	ی مُدلیج
۱۴۱	جسریه
۱۴۱	جیه
۱۴۲	خلیج ی وائ
۱۴۲	دارالبطحین
۱۴۴	ربض دارین
۱۴۴	سوق التین
۱۴۴	سینان
۱۴۵	شیزر
۱۴۶	طبریه
۱۴۷	قَو
۱۴۸	عَکّه
۱۵۱	فصل پنجم / روم، مغرب و اندلس
۱۵۵	أَجَر
۱۵۵	أطرابزنده
۱۵۶	خِلطاس
۱۵۸	ربیع
۱۵۸	قنطرة السیف

۱۵۹.....	طَلَيْطَلَه
۱۶۱.....	قُسْطَیْنَه
۱۶۳.....	مَصْبِیْصَه
۱۶۴.....	جسر الولید
۱۶۷.....	پیوست نمودارها و تصاویر
۱۸۳.....	فهرست منابع

www.ketab.ir

پیشگفتار

بشر از گذشته تا به امروز به انگیزه‌های گوناگون از جمله تجاری، سیاسی، نظامی در سفر و تردد میان سرزمین‌های دور و نزدیک بوده‌است. از جمله دعامات او برای تسهیل سفر بنای پل‌ها بوده‌است. اهمیت پل در زندگی آدمیان، ترجمه ویژه فرهنگنامه‌نویسان جغرافیایی را به آن در پی داشته‌است. اثر حاضر به بررسی و معرفی پل‌های سرزمین‌های اسلامی بر مبنای پل‌های یاد شده در آثار جغرافیای اسلامی از قرن سوم تا هشتم هجری اختصاص دارد. اطلاعات مربوط به پل‌های مورد اشاره در آثار جغرافیایی، به کمک منابع متعدد دیگر تکمیل شده‌است. مناسب‌تر است که به شکل فرهنگنامه‌ای و با روش توصیفی-تحلیلی تا حد امکان به ارایه پاها و کاربردهای مختلف آن، و نیز انگیزه بانیان و وجه تسمیه آنها پرداخته‌است. معماری پل و مصالح مورد استفاده در ساخت آن دیگر موضوع مورد بررسی در این کتاب است.

بر خود لازم می‌دانم از استادان گرانقدر، آقایان دکتر عبدالله همتی و دکتر حمیدرضا ثنائی، بابت راهنمایی‌های فراوان در طول انجام این پژوهش، صمیمانه سپاسگزاری و قدردانی کنم.